

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport**

**Monitoring tim za praćenje realizacije
Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog
kantona za period 2014-2020. godina**

**Izvještaj o realizaciji
”Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona za period 2014-2020. godina”
za 2016. godinu**

Zenica, novembar 2016. godine

Uvod

Skupština Zeničko-dobojskog kantona je na svom zasjedanju održanom 08.07.2014. godine usvojila *Strategiju kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona za period 2014-2020. godine*. U *Strategiji* je, između ostalog, istaknuto da je jedna od kontradikcija trenutnog bosanskohercegovačkog društvenog ambijenta proturječnost između ogromnog kulturnog kapitala našeg podneblja i neprocjenjivog bogatstva kulturne baštine, s jedne strane, te neadekvatne društvene uloge i tretmana kulture, s druge strane. U *Strategiji* se, također, ističe da je pretpostavka uspostave novog kulturnog modela u Bosni i Hercegovini transformiranje prevladavajućeg poimanja značaja kulture za društvo, odnosno transformiranje dominirajućeg poimanja značaja kulture za društveni i privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Naime, još uvijek dominira poimanje kulture isključivo kao dijela javne potrošnje. Novi model kulturne politike morat će, tvrdi se u *Strategiji*, izmijeniti taj dominantni pogled na kulturu, te istaći značaj kulture kao jednog od ključnih faktora socijalnog i ekonomskog razvoja Bosne i Hercegovine. Jedan od principa na kome se insistira u *Strategiji* se zasniva na tezi da kulturna politika ne može više počivati na stavu da je kultura jedino u nadležnosti države. Kultura ne smije, navodi se u *Strategiji*, biti ovisna isključivo o budžetu, potrebno je pronalaziti i druge modele i izvore finansiranja. Bosna i Hercegovina, kao postratna i (post)tranzicijska zemlja, mora naći mjeru između dvije krajnosti: apsolutnog oslanjanja kulture na državno finansiranje i apsolutne prepuštenosti tržištu. U *Strategiji* se ukazuje i na činjenicu da se na području Zeničko-dobojskog kantona nalaze neki od najznačajnijih kulturno-historijskih spomenika Bosne i Hercegovine (Mile–stolno, krunidbeno i grobno mjesto bosanskih kraljeva za vrijeme srednjovjekovne Bosne; kraljevski grad Bobovac; srednjovjekovne tvrđave u Maglaju, Tešnju i Vranduku; značajni vjerski objekti itd). Nacionalni spomenik Nekropola sa stećcima „Mramor“ u Musićima kod Olova je upisana na Listu svjetske kulturne baštine. Područje Zeničko-dobojskog kantona, ističe se u *Strategiji*, predstavlja veliki neiskorišteni kulturno-turistički potencijal. Kulturno-historijski spomenici, uz ulaganja u infrastrukturu, predstavljaju ogroman kulturni kapital, te ogromno potencijalno područje za otvaranje radnih mjesta. Muzeji na otvorenom, ekomuzeji, restorani sa zdravom hranom, etno-sela, kulturno-turističke rute, kulturne manifestacije u ambijentima srednjovjekovnih tvrđava, likovne kolonije, izložbeni prostori i prezentacija kulturne baštine (folklor, nošnja, kuhinja) predstavljaju veliki turistički i privredni potencijal. U *Strategiji* je poseban značaj dat ustanovama kulture (biblioteke, domoci/centri kulture, muzeji, Bosansko narodno pozorište Zenica) koje kontinuirano pružaju svoje usluge, zadovoljavajući kulturne potrebe i razvijajući kulturne navike građana.

U trećem dijelu *Strategije* je definisana oblast monitoringa i evaluacije gdje je utvrđeno da će Vlada Kantona formirati *Monitoring tim* koji će svake godine, na osnovu dostavljenih izvještaja nadležnih općinskih službi, dostaviti Vladi i Skupštini Kantona Izvještaj o realizaciji *Strategije* za prethodnu godinu.

Rješenjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-40-23893/14., od 04.12.2014. godine formiran je Monitoring tim za praćenje realizacije *Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona za period 2014-2020. godina*, u sastavu:

- Esad Delibašić, predsjednik-Filozofski fakultet Zenica
- Slavica Hrnkaš, član-Opća biblioteka Zenica
- Damir Kukić, član-Filozofski fakultet Zenica
- Indira Heganović, član-Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
- Rašida Muhić, član-JU Dom kulture „Edhem Mulabdić“ Maglaj
- Esmir Bašić, član-Udruženje bibliotekara Zeničko-dobojskog kantona
- Adnadin Jašarević, član-Muzej grada Zenice
- Hazim Begagić, član-Bosansko narodno pozorište Zenica
- Melih Karan, član-Ansambl „Bosnia folk“ Zenica

- Ahmo Muharemović, član-Udruženje muzičkih pedagoga
- Zijad Softić, član- općina Zenica
- Nirka Omerović, član- općina Kakanj
- Mensura Alibegović, član-općina Visoko
- Senaida Gerin, član-općina Breza
- Rusmir Berberović, član-općina Vareš
- Esed Hadžiabdić član-općina Olovo
- Mirjana Zvekić, član-općina Zavidovići
- Jasmina Hodžić, član-općina Žepče
- Nerma Zupčević, član-općina Maglaj
- Azra Muslija, član-općina Tešanj
- Ivo Topalović, član-općina Usora
- Alma Numić, član-općina Doboju-Jug.

Nakon usvajanja *Strategije kulturne politike*, općine su informirane da je u trećem dijelu Strategije: „*Monitoring i evaluacija*“ precizirano da su općine u obavezi: dostaviti prijedlog člana *Monitoring tima* ispred nadležne općinske službe za kulturu, izraditi i usvajati godišnje programe implementacije *Strategije*, planirati budžetska sredstva u okvirima mogućnosti za realizaciju *Strategije*, dostavljati godišnje izvještaje *Monitoring timu*, te izvršavati druge obaveze utvrđene u Strategiji.

U izvještajnom periodu došlo je do izmjene članova iz nekoliko općina u Monitoring timu. S obzirom na to da pomenute izmjene nisu uticale na rad Monitoring tima, nije se izmijenilo Rješenja o formiranju Monitoring tima. Članovima II.i III. Rješenja je utvrđeno da je zadatak Monitoring tima da: analizira izvještaje općinskih službi, prati aktivnost svih zaduženih za realizaciju mjera, kao i realizaciju budžetskih sredstava namijenjenih za tu svrhu, te da svake godine, na osnovu dostavljenih izvještaja nadležnih općinskih službi i ostalih zaduženih za realizaciju mjera, Vladi i Skupštini Kantona, podnosi *Izvještaj o realizaciji Strategije* za prethodnu godinu.

Na osnovu Zaključka Monitoring tima, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je u više navrata upućivalo dopise općinama sa područja Kantona o obavezi dostave općinskih izvještaja. Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je dopisima informiralo i Turističku zajednicu Zeničko-dobojskog kantona da je u cilju 3. *Strategije* utvrđena obaveza izrade *Strategije kulturnog turizma 2015-2020.godina*, a da je nosilac izrade Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona. Turistička zajednica je također informirana da je u obavezi imenovati svog predstavnika koji će se aktivno uključivati u rad Monitoring tima po pitanju obaveza utvrđenih u Strategiji.

Predmetom ovog izvještaja su podaci, odnosno izvještaji iz: grada Zenice i svih općina sa područja Kantona.

U toku 2016.godine, Monitoring tim je održao dva sastanka na kojima su razmatrani zadaci i obaveze Monitoring tima, kao i obaveza izrade Izvještaja za 2016. godinu. S tim u vezi, formiran je tim koji će pripremiti Izvještaj i tim koji će ga prezentovati Vladi i Skupštini Kantona

Realizacija Strategije kulturne politike u 2016. godini

U ovom tekstu je prikazana realizacija *Strategije* na način da se valorizirala ispunjenost obaveza (aktivnosti) iz *Akcionog plana*. Aktivnosti su u ovom izvještaju grupisane u sedam oblasti: I - Izmjene i dopune kantonalnih zakona u kulturi; II - Finansiranje kulture; III – Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine; IV – Kulturna politika; V – Kultura mladih; VI - Afirmacija kulturnih aktivnosti marginalnih grupa; VII – Gradske galerije

I - Izmjene i dopune kantonalnih zakona u kulturi

- **Aktivnost 1.:** Zakon o muzejskoj djelatnosti
Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i muzeji sa područja Zeničko-dobojskog kantona

Na inicijativu muzejskih ustanova sa područja Zeničko-dobojskog kantona je u Akcioni plan *Strategije kulturne politike* utvrđena obaveza izmjena i dopuna *Zakona o muzejskoj djelatnosti* („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/03.). Međutim, u postupku izrade nacrtu izmjena i dopuna Zakona, Ministarstvo je od strane muzeja sa područja Kantona informirano da ne postoje suštinski razlozi za izmjenu postojećeg zakona. Naime, muzejske ustanove su stava da postojeća zakonska rješenja na kvalitetan način uređuju oblast muzejske djelatnosti.

II - Finansiranje kulture

- **Aktivnost 1.:** U budžetima općina i budžetu Zeničko-dobojskog kantona planirati sredstva za finansiranje ustanova i organizacija kulture, i finansiranje projekata iz oblasti culture.
Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe; Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U tabelama 1. i 2. je dat pregled izdvajanja za kulturu iz općinskih i kantonalnog budžeta u 2016. godini. Vidljivo je da su sve općine na području Kantona i Grad Zenica planirali u svojim budžetima sredstva za oblast kulture. Međutim, vidljivo je i da se procenat izdvajanja za kulturu razlikuje od općine do općine. Tako je općina Doboje – Jug planirala 0,16 % za kulturu iz budžeta općine u ovoj godini, dok je općina Breza planirala 2,11% sredstava. Zeničko-dobojski kanton je u 2016.godini planirao za oblast kulture 3.522.064,00 KM, odnosno 1,23%. Uzimajući u obzir međunarodne standarde koji utvrđuju pozitivnim svako izdvajanje iznad 1% možemo konstatovati da je 5 općina na području Kantona zadovoljilo ovaj kriteriji kao i Zeničko-dobojski kanton koji je planirao 1,23% sredstava za ovu oblast u 2016. godini.

OPĆINA/GRAD	UKUPAN BUDŽET	BUDŽET ZA KULTURU	PROCENAT IZDVAJANJA
ZENICA	44.848.500,00	240.000,00	0,53
KAKANJ	21.067.207,09	199.000,00	0,94
VISOKO	15.174.000,00	114.000,00	0,75
BREZA	5.010.000,00	106.000,00	2,11
VAREŠ	3.028.000,00	20.000,00	0,65
OLOVO	3.200.000,00	30.000,00	0,93
ŽEPČE	7.130.000,00	119.000,00	1,66
ZAVIDOVIĆI	9.423.258,79	109.500,00	1,16
MAGLAJ	7.534.000,00	40.000,00	0,53
TEŠANJ	16.781.000,00	300.000,00	1,79
DOBOJ JUG	2.452.188,00	4.000,00	0,16
USORA	2.334.000,00	55.500,00	2,37

Tabela br.1.

PODACI ZA ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

BUDŽET KANTONA- 2016	BUDŽET ZA KULTURU	PROCENAT
285.225.000,00	3.522.064,00	1,23

Tabela br.2.

- **Aktivnost 2.:** Utvrđivanje kriterija za dodjelu sredstava iz kulture
Nosioци aktivnosti: Nadležne općinske službe; Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U tabeli 3. je dat pregled općina na području Zeničko-dobojskog kantona koje su posebnim aktom utvrdile kriterije za dodjelu sredstava iz općinskih budžeta. Može se konstatirati da su u sedam općina i Gradu Zenici utvrđeni kriteriji na osnovu kojih se tokom budžetske godine dodjeljuju sredstva ustanovama i organizacijama kulture, a da u četiri općine ti kriteriji nisu utvrđeni. Iz navedenog se može zaključiti da je aktivnost realizovana u značajnom postotku.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		
KAKANJ	✓		
VISOKO	✓		
BREZA		✓	
VAREŠ		✓	
OLOVO		✓	
ŽEPČE	✓		
ZAVIDOVIĆI	✓		
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		
DOBOJ JUG	✓		
USORA		✓	

Tabela br.3.

III – Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine

- **Aktivnost 1.:** Izrada Strategije o zaštiti i očuvanju kulturnih i historijskih resursa Zeničko-dobojskog kantona

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Ministarstvo je donijelo *Principe zaštite i očuvanja kulturnih i historijskih resursa Zeničko-dobojskog kantona* koji su prosljeđeni općinama, institucijama kulture i kulturnoj javnosti. Na području Zeničko-dobojskog kantona se nalazi 56 nacionalnih spomenika proglašanih od strane Komisije/Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika, također, i veliki broj evidentiranih i kategoriziranih kulturno-historijskih spomenika, ali i značajan broj ne evidentiranih i ne kategoriziranih dobara kulturne baštine. Među proglašenim nacionalnim spomenicima se nalaze i neki od najznačajnijih kulturno-historijskih spomenika Bosne i Hercegovine. S obzirom da na području Kantona djeluju samo tri muzejske institucije koje imaju svojstvo pravnog lica, kao i da nije formiran Zavod za zaštitu kulturne baštine, može se zaključiti da jedan dio kulturne baštine nije evidentiran i sistematizovan, da nema adekvatnu zaštitu i tretman, da ne postoji adekvatna brigada, te da postoji stalna opasnost od destrukcije i otuđenja dijelova kulturne baštine. S obzirom na navedeno bilo je nužno usvojiti osnovna načela zaštite i očuvanja kulturne baštine čija će primjena omogućiti evidentiranje i sistematizovanje neklasifikovane baštine, pružiti adekvatnu zaštitu i tretman, te spriječiti destrukciju i otuđenje dijelova kulturne baštine. Možemo zaključiti da je ova aktivnost, planirana Akcionim planom *Strategije*, u potpunosti realizirana.

- **Aktivnost 2.:** Izrada evidencije kulturne baštine na području općina (obaveza iz 2015. godine)

Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe

U tabeli 4. je dat pregled općina koje su evidentirale kulturnu baštinu. Sve općine i Grad Zenica su tu obavezu izvršili. Na području općine Doboj–Jug nema evidentiranih dobara kulturne baštine. Evidencijom kulturnog naslijeđa će se, kako smo naveli, spriječiti uništavanje i otuđenje kulturnih dobara, te omogućiti njihova zaštita, tretman i afirmacija.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		Na području grada djeluje Muzej grada Zenice
KAKANJ	✓		Muzej djeluje u okviru Doma kulture
VISOKO	✓		Na području općine djeluje Zavičajni muzej Visoko
BREZA	✓		U fazi pripreme
VAREŠ	✓		Općina posjeduje elektronsku evidenciju baštine.
OLOVO	✓		
ŽEPČE	✓		
ZAVIDOVIĆI	✓		Interna evidencija
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		Na području općine djeluje muzej
DOBOJ JUG		✓	Na području općine ne postoje evidentirana djela kulturne baštine
USORA	✓		

Tabela br. 4.

IV – Kulturna politika

- **Aktivnost 1:** Izrada općinskih Strategija kulturne politike (obaveza iz 2015. godine)
Nosioci aktivnosti: Općinske nadležne službe za kulturu i općinska vijeća

U tabeli 5. je dat pregled općina koje su započele izradu općinskih strategija kulturne politike kao zasebnih dokumenata i općina koje sektor kulture pozicioniraju u općinskim razvojnim strategijama. Iz podataka u tabeli je vidljivo da je jedan broj općina i Grad Zenica započeo izradu sopstvene strategije kulturne politike. Druge općine smatraju da je sektor kulture kvalitetno obrađen i uvršten u strategijama razvoja općina. Iz navedenog se može konstatovati da je ova aktivnost djelimično realizirana.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		Monitoring tim je informiran da je u pripremi Strategija kulturne politike Grada Zenice
KAKANJ	✓		U pripremi Strategija kulturne politike općine Kakanj
VISOKO	✓		U skladu sa programom rada OV planirana je izrada Strategije
BREZA		✓	
VAREŠ		✓	Rješenjem načelnika općine od 21.06.2013. godine formirana je radna grupa za izradu općinske Strategije.
OLOVO		✓	
ŽEPČE		✓	Strategija razvoja općine Žepče obuhvata i područje kulturne politike
ZAVIDOVIĆI		✓	
MAGLAJ		✓	Strategija razvoja općine Maglaj obuhvata i područje kulturne politike
TEŠANJ		✓	Oblast kulture je obrađena u Strategiji razvoja općine
DOBOJ JUG		✓	
USORA		✓	

Tabela br. 5.

- **Aktivnost 2:** Formiranje gradskih/općinskih savjeta za kulturu (obaveza iz 2015. godine)
Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe i Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U tabeli 6. je dat pregled općina koje su formirale općinski savjet za kulturu. Može se konstatovati da je ova obaveza iz Strategije realizirana djelimično jer šest općina nije formiralo savjete za kulturu.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		
KAKANJ	✓		
VISOKO		✓	
BREZA		✓	
VAREŠ		✓	

OLOVO		✓	
ŽEPČE	✓		
ZAVIDOVIĆI		✓	
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		Općina svake godine formira Programski savjet koji organizira kulturne manifestacije
DOBOJ JUG		✓	
USORA	✓		

Tabela br. 6.

- **Aktivnost 3.:** Kadrovsko jačanje općinskih službi za kulturu
Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe; Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U tabeli 7. je dat pregled broja osoba u gradskim/općinskim službama zaduženim za sektor kulture. Iz tabele je vidljivo da se broj zaduženih osoba razlikuje od općine do općine. Tako su u Zavidovićima za oblast kulture zadužene tri osobe, u Zenici, Visokom, Varešu, Žepču i Tešnju po dvije, u ostalim općinama po jedna, dok se u općini Usora kako je navedeno u dopisu iz nadležne službe „poslovi raspoređuju prema potrebi“, a u općini Olovo, kako je navedeno, za poslove kulture nema zaduženih osoba. U jednom broju nadležnih općinskih službi sve zaposlene osobe prema potrebi obavljaju zadatke iz svih sektora za koje je služba nadležna.

OPĆINA/GRAD	Broj osoba	NAPOMENA
ZENICA	2	
KAKANJ	1	
VISOKO	2	Zaposlenici obavljaju sve poslove iz oblasti društvenih djelatnosti.
BREZA	1	
VAREŠ	2	U službi za opću upravu, društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu
OLOVO	0	Konkretno za poslove kulture nema zaduženih osoba
ŽEPČE	2	
ZAVIDOVIĆI	3	
MAGLAJ	1	
TEŠANJ	2	
DOBOJ JUG	1	Poslovi iz kulture se obavljaju putem referata kome je nadležnost koordinacija sa NVO sektorom i mjesnim zajednicama
USORA	-	Poslovi se raspoređuju prema potrebi

Tabela br. 7.

V – Kultura mladih

- **Aktivnost 1.:** Osnivanje kulturnih klubova mladih (kontinuirana obaveza)
Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe

U tabeli 8. je dat pregled općina u kojima su formirani kulturni klubovi mladih. Na području većine općina, prema dostavljenim informacijama, postoje organizacije kulture koje imaju omladinske ogranke ili omladinske organizacije koje realizuju projekte iz kulture. Omladinske kulturne organizacije djeluju u Zenici i Kaknju. Iz navedenog se može zaključiti da u svim općinama postoje klubovi mladih koji realiziraju projekte iz oblasti kulture.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		Na području svih općina, prema dostavljenim informacijama, postoje organizacije kulture koje imaju omladinske ogranke ili omladinske organizacije koje realizuju projekte iz kulture.
KAKANJ	✓		
VISOKO		✓	
BREZA		✓	
VAREŠ		✓	
OLOVO		✓	
ŽEPČE		✓	
ZAVIDOVIĆI		✓	
MAGLAJ		✓	
TEŠANJ		✓	
DOBOJ JUG		✓	
USORA		✓	

Tabela 8.

- **Aktivnost 2.:** Obezbeđivanje funkcionalnog prostora za filmske projekcije (obaveza iz 2015. godine)
Nosioci aktivnosti: Nadležne općinske službe i centri/domovi kulture

U tabeli 9. je dat pregled općina u kojima su osigurani uslovi za filmske projekcije. Vidljivo je da u svim općinama na području Kantona i Gradu Zenici postoje prostori u kojima se prikazuju filmovi. Međutim, u pojedinim općinama uslovi u kino salama su veoma loši.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		Preduzeće Multipleks „Ekran“
KAKANJ	✓		Sala Doma kulture
VISOKO	✓		Sala Doma kulture
BREZA	✓		
VAREŠ	✓		Postoji kino sala koja ispunjava minimum uslova.
OLOVO	✓		Postoji kino sala ali je u lošem stanju
ŽEPČE	✓		
ZAVIDOVIĆI	✓		
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		
DOBOJ JUG	✓		Prostor je funkcionalan ali se projekcije rijetko izvode
USORA	✓		

Tabela:9

VI - Afirmacija kulturnih aktivnosti marginalnih grupa

- **Aktivnost 1:** Izrada programa afirmacije kulturnih aktivnosti marginalnih grupa (obaveza iz 2015. godine)
- **Nosioci aktivnosti:** Nadležne općinske službe; Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

U tabeli 10. je dat pregled općina koje su izradile program kulturnih aktivnosti marginalnih grupa. Uvidom u tabelu se može konstatovati da je ova aktivnost većim dijelom realizirana. Naime, šest općina i Grad Zenica su izradili programe.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		
KAKANJ	✓		
VISOKO	✓		U sklopu javnog poziva za sufinansiranje NVO
BREZA	✓		
VAREŠ		✓	
OLOVO		✓	
ŽEPČE		✓	
ZAVIDOVIĆI	✓		U sklopu javnog poziva za sufinansiranje NVO
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		
DOBOJ JUG		✓	
USORA		✓	Nije bilo zahtjeva navedenih grupa

Tabela 10.

VII – Gradske galerije

- **Aktivnost 1.:** Formiranje gradskih galerija (obaveza iz 2016. godine)
- **Nosioci aktivnosti:** Nadležne općinske službe

U tabeli 11. je dat pregled općina koje imaju formirane gradske galerije. Uvidom u tabelu se može konstatovati da je ova aktivnost većim dijelom realizirana. Naime, pet općina i Grad Zenica imaju gradske galerije.

OPĆINA/GRAD	DA	NE	NAPOMENA
ZENICA	✓		
KAKANJ	✓		
VISOKO	✓		
BREZA		✓	
VAREŠ		✓	
OLOVO		✓	
ŽEPČE			
ZAVIDOVIĆI	✓		Pokrenuta je inicijativa
MAGLAJ	✓		
TEŠANJ	✓		
DOBOJ JUG		✓	
USORA		✓	

Tabela 11.

ZAKLJUČCI I PRIJEDLOG MJERA

Na osnovu predočenih podataka može se konstatovati da su, za razliku od 2015. godine, sve nadležne općinske službe za kulturu i nadležna služba Grada Zenice dostavile *Monitoring timu* izvještaje o realizaciji *Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona* za 2016. godinu. Također, može se generalno zaključiti da su aktivnosti i obaveze utvrđene *Strategijom* za 2016. godinu bile poticaj za značajne pomake u sferi kulture na području Zeničko-dobojskog kantona.

Najznačajnijim doprinosom *Strategije* smatramo proces jačanja *sistema kulture* na području Zeničko-dobojskog kantona. Naime, koordinacijom Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, nadležnih općinskih službi, nadležne službe Grada Zenice, organizacija i ustanova kulture i *Monitorig tima*, sve općine i Grad Zenica su: planirali sredstva za kulturu u svojim budžetima; sve nadležne službe i stručne ustanove su izvršile evidenciju kulturne baštine na svom području; većina općina je usvojila kriterije za dodjelu sredstva iz budžeta; sve općine imaju usvojenu strategiju kulturne politike ili kao poseban dokument ili kao segment općinskih razvojnih strategija; u svim općinama na području Kantona i u Gradu Zenici postoje funkcionalni prostori u kojima se prikazuju filmovi; sve općine osim općina Olovo i Usora imaju zadužene osobe za sektor kulture; većina općina je izradila program kulturnih aktivnosti marginalnih grupa; te većina općina ima formiranu gradsku galeriju.

Treba istaći da je Zeničko-dobojski kanton nastavkom finansiranjem 15 ustanova kulture i u 2016. godini, iako im nije osnivač, u okviru "Transfera za ustanove kulture" omogućio kontinuitet njihovog rada i pomogao u jačanju sistema kulture na području Kantona.

Također, treba naglasiti da je značajan iskorak načinjen u zaštiti i afirmaciji kulturne baštine na području Kantona. Ministarstvo je donijelo *Principe zaštite i očuvanja kulturnih i historijskih resursa Zeničko-dobojskog kantona* čija će primjena potaknuti procese klasifikacije baštine, pružiti adekvatnu zaštitu i tretman, te spriječiti destrukciju i otuđenje dijelova kulturne baštine. Sve općine i Grad Zenica su izvršile obavezu evidencije kulturne baštine na svom području.

Pored navedenih iskoraka u oblasti kulture, koji su načinjeni realizacijom aktivnosti iz *Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona*, identificirane su i određene slabosti. S ciljem prevazilaženja uočenih slabosti predlažu se slijedeće mjere:

- Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport će uputiti dopis nadležnim općinskim službama, organizacijama i ustanovama kulture koje nisu izvršile obaveze predviđene *Akcionim planom Strategije* da neizvršene obaveze realiziraju u 2017. godini i o tome informiraju *Monitoring tim*, te da obrazlože eventualnu nemogućnost realizacije pojedinih aktivnosti.
- Razmotriti mogućnost formiranja u što kraćem roku Službe za zaštitu baštine pri Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.
- Potrebno je da općine koje nisu donijele kriterije za dodjelu sredstva iz oblasti kulture, te kriterije donesu u što kraćem roku.

- **Da se formiraju nezavisni općinski savjeti za kulturu u općinama u kojima do sada nisu formirani.**
- **Da općine koje nisu započele izradu strategija kulturne politike razmotre mogućnost njihovog donošenja kao samostalnih dokumenata u skladu sa *Strategijom kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona*.**
- **Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport treba organizirati sastanke predstavnika osnivača ustanova kulture i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport radi iznalaženja trajnog i stabilnog modela finansiranja ustanova kulture, te iznalaženja rješenja postojećeg dualizma – osnivača (općine) i finansijera (Zeničko-dobojskog kantona).**
- **Nastojati povećati planirana sredstva u budžetima općina za kulturu.**
- **Da općine razmotre potrebu povećanja broja osoba zaduženih za sektor kulture u skladu sa finansijskim mogućnostima.**

**Monitoring tim za praćenje realizacije
Strategije kulturne politike Zeničko-dobojskog
kantona za period 2014-2020. godina**